

Karlsbadi

6 SZEM. EBÉDLŐ SZERVIZ 780.—

Alpacka

6 SZEM. EVŐKÉSZLET 960.—

Metszett

6 SZEM. ÜVEGSZERVIZ 180.—

FISCHER

üvegudvar -- CLUJ

ország viszont kihasználja a német pénzpiac helyzetét és nem mutat nagy hajlandóságot a Banca Generala bankjegyek ügyében, Románia kártalanítására. Az angol lap értesüléseivel egyidejűleg, hogy a berlini tárgyalások holtpontra jutottak, miután Németország nem hajlandó álláspontjából engedni, a román

delegáció szükségesnek látta a további teendőkre vonatkozólag Bratianu Vintila véleményét kikérni. Minthogy a miniszterelnök csak a jövő héten tér vissza Romániába, a „Dimineata” szerint a berlini tárgyalások 15 napig szünetelni fognak.

tása szerint helyet foglalnak a város arra leghivatottabb polgárai, akiknek tanácsait a város adminisztrációjában igen fontosnak tartom.

— És mit nem adoptál Kolozsvárról? — kérdeztük meg.

— Nem vagyok híve annak, hogy a villamos és vízműveken kívül a város más üzemeket is tartson saját rezsisben. Saját üzemek által véleményem szerint alkalmuk nyílik a tisztviselőknek arra, hogy „hatáskörüket tullepjék”. De ettől eltekintve megvonja a magánüzemekről a munkaalalmat. De a város sem jár jól, mert a magánüzemek szigorú árlejtés esetén a lehető legkedvezőbb árakat ajánlják fel, míg a városnak saját rezsi-jében számítania kell arra is, hogy a tisztviselőket és a munkásokat fizetnie kell akkor is, ha nincs munkájuk.

— Városi üzemeket egyébként más-képen adminisztráljuk, mint Kolozsvár városa — folytatta Egy polgármester, — amennyiben Nagyváradon az üzemeknek több autonómiájuk van s az üzemek költségeit, — nem úgy mint Kolozsváron, — az állandó választmány és a polgármester, hanem az illető üzem főszámvéveje és a polgármester utalják ki.

Vásárcsarnok és új villanytelep

— Milyen városfejlesztési tervei vannak Nagyvárad városi tanácsának?

— Elsősorban a vásárcsarnok felépítését tartjuk igen fontosnak és szükségesnek. Ezt az intézményt egyébként világvárosi mintára az összes modern kellekkel felszerelve kívánjuk már a jövő évben megnyitni. Ezenkívül óriási munka vár reánk az utóbbi években épült városrészek modernizálása érdekében. 1921 óta Nagyváradon 4500—5000 új ház épült s a következő években reánk vár ezeken villany és vízvezetékek, valamint rendes utakkal való ellátása. Az állandóan fejlődő iparral egyébként a város villamosüzeme már alig tud lépést tartani, ezért szükségesnek bizonyult új erőforrások előteremtése. A városi tanács műszaki osztályához benyújtott tervek szerint ezt az új villanytelepet Biharfüreden fogják felépíteni s a vizierővel hajtott motorok 10 millió kilowattórát fognak produkálni. Az új villanytelep felépítéséhez 150 millió lejes investíció szükséges s erre Nagyvárad városi tanácsa egy belga konzorciumnak már meg is adta a koncessziót.

— A köztisztaság szempontjából milyenek találja Kolozsvárt? — tettük fel a kényes kérdést.

Nagyvárad is el van maradva...

Egy polgármester pár másodpercig elgondolkodott, majd kitérőleg válaszolt:

Oroszország mégis hajlandó aláírni a Kellog-paktumot

PARIS, szept. 1. Az Excelsior című lap azt a szenzációs értesítést közli, hogy Litvinov külügyi népbiztos arról értesítette Herbertte moszkvai francia nagykövetet, hogy Szovjetország hajlandó aláírni a Kellog-paktumot. A jegyzék, a melyet erre vonatkozólag a szovjet átadott a francia követségnek, kiemeli, hogy Oroszország már jóval előbb felvetett hasonló gondolatot, amelyet azonban sajnos csak kevés kormány tett magáévé.

Az Excelsior értesülése arról is inkább szenzációsan hat, mert mint annak idején jelenítettük, az orosz sajtó rendkívül gúnyosan írt a Kellog-paktumról s hangsúlyozta, hogy Oroszország sohasem fogja aláírni a paktumot.

Egy nagyváradai polgármester elmondja az Uj Keletnek Nagyvárad fejlesztésének terveit

Az összehasonlító tanulmányuton lévő polgármester párhuzamot von Kolozsvár és Nagyvárad várospolitikája között

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy Gergely nagyváradai polgármester ma délelőtt Kolozsvárra érkezett, hogy megtekintse Kolozsvár város üzemait és intézményeit. Nagyvárad tanácsa ugyanis a jövő évben tervezte megkezdemi és végrehajtani mind azokat a városfejlesztési munkákat, amelyek már régebben foglalkoztatják Kolozsvár városi tanácsát. Kolozsvárról Egy polgármester tovább utazik Temesvárra, majd Aradra, hogy azután kellőképpen felkészülve referálhasson Nagyvárad városi tanácsának a többi, nagy, erdélyi városok fejlődési stádiumáról. Nagyvárad polgármestere igen érdekes összehasonlító tanulmányokat végzett Nagyvárad és Kolozsvár város adminisztrációjára, valamint fejlődése között, melyeknek konkluziójaként kijelentette munkatársunknak, hogy a két város adminisztrációja között nagyon kis eltérés van.

Osak a lej stabilizációja után veszel Nagyvárad kölcsön

Munkatársunk több kérdést intézett Egy polgármesterhez Nagyvárad városfejlesztésével kapcsolatban. Az első kérdésre, mely arra vonatkozott, hogy Nagyváradnak megvannak-e a szükséges pénzalapjai a városfejlesztésre. Egy polgármester a következőket mondotta:

— Már régebben folytattunk kölcsöntárgyalásokat külföldi bankkonzorciumokkal és négy-öt százmillió lejes kölcsönt már perfernek is tekinthetnénk, de annak folyósítását csak a lej stabilizációja után fogjuk igénybe venni.

— Melyek azok az üzemek, amelyek a legjobban megnyerték a tetszését Kolozsváron? — kérdeztük Egy polgármestert.

Ötmillió lejjel strandot épít Nagyvárad

— Készenen a kolozsvári strand lepett meg. Igazi világvárosi intézmény impresszióját tette reám. Mi már régebben tervbe vettük a nagyváradai strand felépítését, azonban a célra alkalmas területet a város bérbeadta s a bérlő ellen folytatott per még nincs véglegesen eldőlvé. Annak azonban semmilyen akadály sincs, hogy a jövő évben felépítsük a strandot, amely a Bunyitai-ligetben lesz a Körös mentén. Mintegy hét-százöven—ezer kabint akarunk építtetni s az építkezésekre ötmillió lejt fogunk előirányozni a jövőévi költségvetésben.

— Melyek azok az intézmények Kolozsváron, amelyeket Nagyvárad részére adoptálni kíván polgármester ur?

— Igen demokratikusnak és szükségesnek találom a polgári bizottságok intézményét, amelyekbe a maguk speciáli-

Blanăria Centrală
Nagy választék mindenféle szőrmékben.
Olcsó és pontos kiszolgálás
Mandelbaum József
Cluj, Str. Gh. Baritiu (v. Malom-u.) 3. szám

Minden ága a sportnak
Minden téja a világnak
Minden fogása a tréningnek

Az Egész Világ Sportja

van élvezetes módon, számtalan műmelléklettel ismertetve a most megjelent két hatkötés

A Sport Encyklopediája

című kötetben.

Ismeretést küle a romániai szerkesztőség

Dr. Eröss Vilmos és Nagy Lajos (Cluj)

„Rador” Telefon 865 és 872.

A CLUJ!

TACAMUL

ezüstárugyárban készült minden darab evőeszköz és dísz tárgy ezna

gyárjellel van elátva.

800-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb ékszerüzletben megrendelhetők. — Visszateladók: „TACAMUL”
Ezüstárugyár, Cluj, Strada N. Iorga 11/A
Telefon 4—82. Sürgőnycim: „Tacamul”

Vasárnap
Még

Román Geni, szer ségi tanács sön tudomás jelentését, a együttműköd járól referál domásul vet gyarmatügvi tek állapotát Ezután R jesztette a ligyében kik lentését, am fenforgó né ideig nem s

Októ renc

A konfer hasc

(Cluj-Koloz tud.) Régen a németorszá tizmus” felle mozdulások láttak termé szemtitizmus, ben az antis pontjába ker aulájában él lők, nemcsak közötti incid nyitékul. Az egy országba tek ki maguk tak a kormány manőverekre használni, h zsidó-ellenes melyik polit tyuba került ziai antiszer szerű hőstet abhoz, hogy kőtag civilizá hogy a bécs vevőit anti meg, mert e don akart a mek kormány feketé okozni

Han szem Am ha se na, a szomo kolozsvári ro don bizonyi osőket érlel schulen” an dőn az állitó keresztény o késztil egy

Am fény ké B E papíruhá szer

Még mindig nem döntött a népszövetségi tanács az optán spör napirendre tűzése ügyében

Románia megbízottjának jelentése a magánüzemű fegyvergyártás kérdésében

Genf, szeptember 1. A népszövetségi tanács ma délelőtti nyilvános ülésén tudomásul vette Paul Boncourt jelentését, aki a nemzetközi szellemi együttműködés bizottságának munkájáról referált. A tanácsülés ezután tudomásul vette Balaerts delegátusnak a gyarmati ügyi igazgatás alatt álló területek állapotáról szóló jelentését.

Ezután Románia képviselője beterveztette a magánüzemű fegyvertartás ügyében kiküldött külön bizottság jelentését, amely megállapítja, hogy a felforgató nézeteltérések miatt mindezt még nem sikerült az egyezményter-

vezet tárgyában végleges szöveget kidolgozni és csupán egy előzetes tervezetet sikerült megalkotniuk, melyet a tanács a közgyűlés elé terjeszt.

A napirend után a tanács zárt ülést tartott, amelyen elsősorban Magyarországnak az optánspörre vonatkozó kérésének kitűzéséről tárgyalt, de mindezt még nem tudott megállapodásra jutni, miért is az ülést felfüggesztették.

A népszövetségi tanács napirendjén egyébként a sopron-köszegi és a boldvavölgyi helyiérdekű vasutak kérelme is szerepel. Ezeket a vicinálisokat a trianoni békeszerződés kettészakította

és a békeszerződés értelmében a társaságok adminisztratív és technikai újjászervezését közös megegyezéssel kell rendezni. Az érdekelt államok és társaságok kérésrel fordultak a tanácshoz, hogy jelöljön ki döntőbírákat. Mindkét kérdést Zaleszki lengyel külügyminiszter előadásában fogja tárgyalni a tanács. Eredetileg a debreceni nagyváradai és szatmár-fehérgyarmati helyiérdekű vasutak ügye is hasonlóképpen napirenden szerepelt, azonban időközben ezeknek ügye lekerült a napirendről, mert a társaságok megegyeztek egymással.

HARISNYA

Kötött áru különlegességek. Kabát, mellény, angol pulover legolcsóbban és legolcsóbban csak

Blatt-

nál, — Cluj, Főtér 13.

Irányárak:

- Női melírt harisnya — — lei 35
  - Női mouslin harisnya — — lei 67
  - Női cérna fátyol harisnya — lei 97
  - Női selyem harisnya — — lei 87
- Vidéki rendeléseket utánvét mellett portómentesen szállítok.

Októberben nemzetközi „megegyezési” konferenciára ülnek össze zsidó és nemzsidó diákok

A konferenciának az a célja, hogy megakadályozza a nagyváradai rombolásokhoz hasonló eseteket. A román diákság nem képviselteti magát a konferencián

(Cluj-Kolozsvár, szept. 1. Az Uj Kelet tud.) Régen nem titok, hogy különösen a nemtörzségi „tudományos antiszemitizmus” fellépése óta a zsidóellenes megmozdulások különösen a főiskolákon találtak termékeny talajra és a diák-antiszemitizmus, különösen az utóbbi években az antiszemita mozgalmak középpontjába került. Nemcsak az egyetemeken aulájában ékeskedő kampóskereszties táblák, hanem a zsidó és nemzsidó diákok közötti incidensek szolgálták erre bizonyítékkul. Az antiszemita diákok nem egy országban politikai hatalommá nőttek ki magukat, akik fellételeket diktáltak a kormányoknak s akikel politikai manőverekre nagyszerűen fel lehetett használni, ha csak egy-egy véresebb zsidó-ellenes hecc segített tudott valamelyik politikai párt, vagy csoport kénybe került szekerén. A hat éves romániai antiszemita diákmovizalom ilyen szerű hőstettei sokkal inkább ismertek ahhoz, hogy felsoroljuk őket, de az állítólag civilizált Ausztriában is előfordult, hogy a bécsi cionista kongresszus résztvevői antiszemita diákok támadták meg, mert egy politikai csoport ily módon akart az akkor hatalmon lévő Ramek kormányának külpolitikai nehézségeit okozni.

antiszemitizmus több más országban a kormányok nyílt, vagy titkos támogatása mellett virágkorát látszik élni, örvendéses módon a diákság józanabbul gondolkodó részében olyan megmozdulások tapasztalhatók, amelyek arra engednek következtetni, hogy ez a reakciós szemlélet a diákság körében tiz évvel a háboru után mégis csak hanyatlani kezd.

Zsidó és nemzsidó diákok konferenciája

Természetesen ez az áramlat azokból az országokból indult ki, ahol az egyetemi tradíciót mindig is respektálták, tehát Angliában, Franciaországban, Olaszországban, Csehszlovákiában. De köszönhető ez a változás a cionista diákságnak is, amelynek a zsidó-kérdésben elfoglalt öntudatos és méltóságvetjes állásfoglalása sokban járult hozzá az ellentétek tompításához és a zsidó diákság morális helyzetének emeléséhez. Az új szellem beköszönésének jellegzetes szimptomájául kell elkönyvelni azt az egyhangú határozatot, amelyet az augusztus első heteiben Martes Szatzenben lezajlott diákszegélyző konfer. hozott. (International Students Service). Ez a konferencia, amelyen 33 kulturnemzetnek 100 diákképviselője jelent meg, kimondotta, hogy még 1928 év folyamán előreláthatólag októberben zsidó és nemzsidó főiskolai hallgatóknak egy külön konferenciáját hívják egybe, a melyre arra lesz hivatva, hogy a zsidó-kérdésnek a diákságot érintő vonatkozásait is megvitassa. A konferencia egybehívását a zsidó diákság delegáció javaslatára határozta el, amelynek tagjai Leo Steini (a zsidó diákokvilágszövetségének népszövetségi delegátusa Jules Stone (Oxford) és A. Teich (Bécs) voltak, Jules Stone a delegáció egyik tagja memorandumot terjesztett a konferencia elé azok az „idegen” diákok problémájával, akik annak ellenére, hogy állampolgárai az illető országoknak s speciális és egyáltalán nem kedvező elbánásban részesülnek. Különösen égető a kérdés megoldása Lenyelországban, Németországban, Ausztriában és Magyarországon. Epen ideje volna, — mondja a memorandum, — hogy a világdíákság felfigyeljen azokra a leplezetlen igazságtalanságra és kegyetlenségre, amely a zsidó diákokkal szemben megnyilatkozik s amely több egyetemen konkrét numerusz klauzusa formájában nyer kifejezést. A világ diákságának foglalkoznia kell mindenképp azzal, hogy mennyiben vesznek részt diákok antiszemita megmozdulásokban

A világdíákság tekintse önmegbecsülése kérdésének minden lehető megteenni az irányban, hogy olyan hallatlan esetek mint aminők 1927-ben Nagyváradon történtek, ne ismétlődjenek többé. Minthogy román diákok nem képviseltették magukat ezen a konferencián, a zsidó diákképviselők elejtették a romániai zsidó diákkérdés tárgyalásának gondolatát.

A megegyezési konferencia munkaprogramja

A konferencia határozata értelmében ezen a megegyezési konferencián 25 zsidó és nemzsidó főiskolai hallgató fog

részvétetni és pedig azok, kik a konferencia programján szereplő kérdésekkel már foglalkoztak. A konferencia Genfben, vagy Bécsben fog összejönni és azon az International Students Service népszövetségi főtitkára, M. Paches is részvesz. Meghívják ezenkívül a konferenciára a kérdések néhány alaposabb ismerőjét is. A konferencia feladata az, hogy nyílt és őszinte vitában állapítsa meg, milyen okok determinálják a keresztény diákok magatartását zsidó kollégáikkal szemben. A konferencia főleg arra fog szorítkozni, hogy a kérdésre vonatkozó adatokat összesítse munkamethodust dolgozzon ki. A zsidó és nemzsidó diákok közötti relációk elfogultságmentes tisztázására.

A megegyezési konferenciát összehívó határozat kimondja, hogy a konferenciának előkészítő jellege van s nem lesz „világfelforgató”. Ez egyébként valószínű is. Az egybehívott diák-Locarno nem tudja az antiszemita mérget az erórpóli főiskolai hallgatószázból egyik napról a másikra kiirtani s a bekét helyreállítani. Am feltétlenül biztató kezdetet jelent, amelynek eredményei — hinni szeretnők — nem fognak elmaradni.

Befejeződött a genfi kisebbségi konferencia

GENF, szept. 1. A negyvenkét állam kisebbségeinek kiküldöttjeiből álló genfi kisebbségi konferencia a tegnapi napon befejezte munkáját. Az utolsó ülésen a konferencia határozati javaslatot fogadott el, melyben köszönetet szavazott a népszövetségi ligák uniójának, mint annak a testületnek, amely a legtöbb komoly gondot szentelte a kisebbségi kérdésnek. A konferencia határozatilag köszönetét fejezte ki továbbá mindazon szervezeteknek és egyéneknek, amelyek és a kik a kisebbségi probléma fontosságát felismerve önzetlenül munkálkodtak a kisebbségi kérdés megoldásán.

Megállapították az új kolozsvári maximális árakat

(Cluj-Kolozsvár, szept. 1. Az Uj Kelet tud.) A városi tanács állandó választmánya a következő maximális árakat állapította meg szeptember havára: A liszt angró ára: barna liszt kilogrammonként 8.50, félbarna kenyérliszt kg. 11, főzöliszt 11.25, tengeri liszt 10 lej, 1. oszt. rozsliszt 10 lej kg-ként. A viszontelárusítók és detailkereskedők kg-ként 1 lej pluszt számíthatnak fel. A kenyér angró ára: barna kenyér kg-ként 8.50 lej, félbarna 10 lej, félbarna vekni 10, fehér kenyér 11 lej, barna rozskenyér 6 lej, félbarna 9 lej. A viszontelárusítók kg-ként 1 lej pluszt számíthatnak fel. A hus ára: marha eleje 28 lej, hátsó rész 30.50 lej, bivalyhus 16 lej, szopóboriu eleje 38 lej, hátsó rész 44 lej kilogrammonként. A sertéshus kg-ja 53.50-től 60.50 lejig.

Disznózsír ára kg-ként 62.50 lej. Szalonna kg. 55 lejtől 59.50-ig. Olvasztott zsír kg. 72.50. A tej ára: felfőzetlen tej literenként 8 lej, bivalytej ára lt. 10 lej. Házhöz szállítva 50 banival drágább literenként.

A fenti árak szerint a tengeriliszt ára 2 lejjel lett drágább, a buzasziszt ára pedig 50 banival szállott le kg-ként. A marhahus 3 lejjel lett olcsóbb kg-ként ezzel szemben a sertéshus 2 lejjel drágult.

— Az Uj Kelet nagyváradai főkiadóhivatalának vezetője Blum Zsigmond. Lakik Rimanóczy-u. 4. sz. (I. em.) A lap érdekében történő reklamációk ide intézendők. Mindennemű hirdetések és előfizetések felvételi helve.

Hanyatlak a „Hochschulen” antiszemitizmus

Am ha semmi egyéb nem történt volna, a szomorú emlékeztető nagyváradai és kolozsvári rombolások elég eklatáns módon bizonyítják, hogy milyen gyümölcsöket érlel ez az ugynevezett „Hochschulen” antiszemitizmus és akkor midőn az állítólagosan feloszlott romániai keresztény diákszövetség újabb gyűlést készül egybehívni s midőn a főiskolai

Amateurok, fényképeszek!
Fényképezési alkalmat a legolcsóbban
BERNAT
papíráruházai, Piața Unirii 29. sz. alatt
szerezhetik be.

A Matild-víz megszünteti a gyomorégést

Férj és feleség találkozása tizenöt év után a kolozsvári rendőrség fogdájában

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kispál István és Barna Anna találkozásához semminek nincs annyi köze, mint a véletlennek, mely ezt a két furcsa emberronsot kieszelte. Hiszen a kolozsvári rendőrségre is a véletlen sodorta: az egyiket tiltott prostitúcióért fogták el az állomás körül valahol, a másikat pedig egy kerítés mellől zavarták el éjnek idején, amikor hálósza és jól vetett ágy hiányában ott akart lepihenni kissé. Aztán összetárlakoztak a zárkában. Nem ismerék egymást, csak mikor a nőt megszólitotta egyik fogolytársnője.

— Magát Barna Annának hívják? kérdezte ijedten Kispál István.

(Van valami különös csengése ennek a névnek: Anna, orosz regények hősnői mind ezt a sőtét, szomorú nevet viselik. Tragikus végzetű asszonyok neve ez. Barna Anna könnyű élete szinte profanizálja...)

— Anna hát — volt rá a felelet és Anna, a negyven év körüli uccalánya kihívóan nevetett a rongyosan öltözött fogolyra. Miért olyan kíváncsi?

— Mert az én feleségemet is Barna Annának hívták.

— Lehet. De nem én leszek az — felelt Barna Anna, de kissé nyugtalan a lelkiismerete. — Kicsoda maga tulajdonképpen?

— Kispál Istvánnak hívják.

— A tanító?

Hát persze, hogy az volt. Ők ketten pedig tizenöt évvel ezelőtt férj és feleség.

Kárpáti István husz éves fővel került Oberettyére tanítónak. Egészen egyedül élt a kis erdélyi faluban egy Barna Mózses nevű parasztnál lett kispolgár házában. A fiatal tanító egészen magának élt. Csak olykor ment el társaságokba, ahol a Barna-családnál együtt töltötte el szabad óráit. Így került össze Barna Annával. A szép és élénk fiatal lány hamarosan foglyává tette a melankólikus és álmodozó fiatal tanítót. Barna Anna sem talált kifogásolni valót: rövidesen eljegyezték egymást. A fiatalok boldogságát semmi nem zavarta. Csak egyszer történt meg, hogy a tanítónak névtelen levelet küldtek: vigyázzon a menyasszonyára és ne bizzon benne túlságosan.

De azért ők megtartották az esküvőt és boldogan éltek egy fél éven keresztül.

A petrosényi bányatisztviselő véletlenül került el Oberettyére és itt találkozott az életteli és bájos fiatalasszonnyal. Kétszer a tanító házában ebédelte a jóképű fiatal ember és hamarosan barátságot is kötöttek. Kispál meghívta Schütz Elemért három hétre Oberettyára, amit Schütz szintén meglátogatással viszonzott. Schütz kellett az első látogatást megtegye. Ez meg is történt. Schütz meglátogatta a Kispál családot és elhelyezkedett vendégszobájukban.

A házaspár és Schütz között meleg barátság fejlődött ki. A falusi, unalmas életmódra kényszerített emberek számára felelősség volt az idegen ember, aki valamit hozott nekik a világ mozgalmasságából. A csillogó szemű fiatalasszony különösen mosztalgás bámulattal nézte a vendéget. Elmény volt számára a bányatisztviselő.

Schütz Elemér pedig köztudottá boldog lett volna, ha nem használta volna ki nagyon előnyös helyzetét. Háromheti tartózkodását megrövidítette, egy hét után eltávozott Oberettyéről. De magával vite Kispál Istvániét is.

Es történt 1924 júliusában. A szerelmében csatlakozott fiatal tanító önként jelentkezett katonai szolgálatra. És ezután már egymásután következtek az események. Orosz fogság, Kommün, Fehér forradalom. Kispál István idegcsököt kapott és éveken keresztül kolduli erdélyi városokon át.

Barna Anna pedig egy-két évig együtt élt Schütz Elemérrel, míg az be nem vonult katonának. Az asszony előbb Aradra került, mert szüleikhez nem mert visszatérni. Innen esett mindig tovább és tovább. És ma kerítőnő a kolozsvári utcán, régi szépségének romjait erős ruzsissal és közönséges puderral leplezte el.

Igy bonyolították le életsoruk szomorú gomolygáról ezt a furcsa históriát. Kispál István fonnyadt arcán halálos közömbösség van.

— Tetszik tudni — mondja — egynek nagyon örülök. A Schütz, az a bitang szember a szemem előtt eset el a fronton.

Ezt mondja és rá se néz feleségére, aki tőle husz méterre frissen ruzsosza ajkát. Kispál István szeme most különösen fényben ragyog. Csak Schütz halálának említése hozza ki egykedvűségéből.

— zt

Még az ősszel megkezdni működését a mezőtelegydi zsidó földmives iskola

(Oradea-Nagyvárad, szept. 1. Az Uj Kelet tud.) Mint ismeretes, a kongresszusú hitközségek nagyváradi konferenciáján elhatározták, hogy földmives iskolát állítsanak fel, amelyen szegénysorsú zsidó fiúk nyernének szakszerű kiképzést. A nagyváradi kongresszusú hitközség azóta felvitat tárgyalásokat az iskola felállítására érdekében. A tárgyalások már bejezésük felé közelednek. Ma a neológ hitközség több vezetője, köztük dr. Konrad Béla elnök és

dr. Réti Ignác főtitkár Mezőtelegyre utaztak, hogy ott a Telegdy-féle birtok megvételéről tárgyaljanak.

A hitközség ugyanis ezen a birtokon akaria felállítani a földmivesiskolát, amely a szegénysorsú árva zsidó gyermekek részére rendkívül fontos intézmény lesz. Amennyiben a szerencséseknek ígérkező tárgyalások a napokban befejezést nyernek, a földmives iskola működését még ez év őszén megkezdhenék.

A vizifecskendőből kiáradó vizugáron keresztül csapott meg a villanyáram egy kolozsvári gyermeket

(Cluj-Kolozsvár, szept. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szinte végzetessé válható baleset történt ma délelőtt a Kolozsvár határában levő „Perry”-telepen. Bedő Pál munkás tizenéves József nevű gyermeke több társával játszadozott a telep egyik félreeső részében. Egy felszeresztű épületben egyéb felszerelések között szivattyús vizifecskendő volt elraktározva, amelyet a gyermekek kihoztak a felszerésből, majd megöltötték vizet.

A gyermekek túzóldódit játszottak és a kis Bedő Józsefet neveztek ki „túzóldó-parancsnoknak”, aki kezében tartotta a rézvégű fecskendőt. Négy kis túzóldó vígan szivattyuzta a vizet, miközben Bedő József hangos jelszavakat hallatva, a háztetőket, a fákat, a villanypóznákat vígan fecskendezte.

A gyermekek kelvtelése nem ismert határt a nagyszerű játékszer felfedezése miatt s csak a bekövetkező baleset vetett véget jókedvüknek. Amikor ugyanis a Bedő József által irányított fecskendő-

ből kiáradó vizugár a villanydrótkhoz ért, hatalmas elektromos szikra csapott ki a drótból és az elektromosság a kompakt vizugáron keresztül megcsapta a rézfogantyut kezében tartó kis fiút. Bedő Józsefnek szívetépő sikoly hagyta el az ajkát s több másodpernyi vergődés után eszméletlenül összeesett.

A többi gyermekek az ijedségtől kővémeredve álltak körül szerencsétlen társukat, akit pár perc múlva elősiető kétésebesselt szülei azonnal a klinikára szállítottak.

A gyermek teljesen meg volt merevedve az elektromosságtól s csak több óras élesztgetés után tért magához.

— Felhívás a jószívű emberekhez. Egy akadémiai műveltségű, javakorabeli férfi, aki érhibáján kívül válságosan súlyos helyzetbe került, ezután fordul a humanusan érző emberekhez. Segítsék hozzá, hogy tépraállion és ismét hasznos tagja lehessen a társadalomnak.

SPORT

Ujságírók-Nyomdászok

Ma délután négy órakor veszi kezdetét a nagy érdeklődéssel várt mérkőzés, amelyen az ujságírók több s kevesebb változást fognak eszközölni a tegnapi számunkban közölt felállításán. A csapat intőzőjének ugyanis csak ma jutott eszébe, hogy például dr. Ligeti Ernő külföldön tartózkodik s így számára fenntartott balhál posztját nem töltheti be. Ha az erdélyi irodalom többi nagyságai is váratlanul elmaradnának a futballmérkőzésről, akkor az ujságíró csapat a következő lenne: Horosz Ellenzék, Gilády Mai Világ, Winkle Ellenzék, Barzilay Uj Kelet, Hátszegi Uj Kelet, Dalea Patria, Gradinariu Rador, Jeremias Consum, Schwartz Uj Kelet, dr. Butianu Patria, Inceze Mai Világ. Tartalékok: Szabó Imre Uj Kelet, Öhlmacher Andor Consum, Seres Miksa (?), Olajos Ellenzék és Végh József Ellenzék. A nyomdászok a következő felállítást szerepeltetik: Diószegi, Jordáky, Jurka, Szendrey, Szentgyörgyi, Bartók, Foveny, Gyapai II, Rácz Kővári, Spitzer. Tartalék: Mogyorós Géza. Póttartalékok: Rosmann Samu és Cupidor. A mérkőzést a helyzet komolyságának megfelelően Seliceanu vezeli, akit nehéz munkájában jobbkézről Gyárfás Bandi Keleti Ujság és balkezéről Benczel Béla Daily Mail, segitenek a határbírák felelősségteljes posztján. A mérkőzést megelőzi a Lepage és Szabó Jenő cégek futballmeccse.

Jiul-KMSC. A kitűnő zsilvölgyi csapat erős felállításban komplettül érkezett meg Kolozsvárra. A találkozást város-szerte általános érdeklődés előzi meg. A Jiul a következő csapatot szerepelteti: Kiss, Szabados, Rupp, Bogár, Zsentel, Szüle, Péterffy, Guga, Kilianovics, Bonyhay, Mézner. A mérkőzést Czinczár Imre vezeli.

— Európai körútra indul egy nagyváradi fuvaros. Nagyváradi tudósítónk jelenti: Berger Simon nagyváradi fuvaros elhatározta, hogy Budapest és Bécsen keresztül bérkocsijával Prágába utazik. A vállalkozó szellemű bérkocsis már minden előkészítetet megtett arra, hogy utját megkezdje. Berger egyes nagyváradi cégektől hirdetésekert kapott, amelyeket megfelelő díjazás fejében a bérkocsira függeszt.

— A Biharmegyei Takarékpénztár magába olvasztotta a nagykarólyi Önszegélyző Népbankot. Nagyváradi tudósítónk jelenti: Jelentős közgazdasági esemény történt ma Nagyváradon a nagyváradi Biharmegyei Takarékpénztár és a nagykarólyi Önszegélyző Népbank fuziójával. A nagykarólyi Önszegélyző Népbank már 60 éve áll fenn és a piacon jónévvű kisbanknak ismerék. A fuzióval a nagykarólyi Önszegélyző a Biharmegyei Takarékpénztár nagykarólyi fiókjává lett.

A Friedler-féle GAMMA hajszar
a hajhullás, kopaszkodás, korpászás tökéletes gyógyszere.

A hajhullás legtöbb esetben a fejbőr korpásodására vezethető vissza, mely viszont abban leli magyarázatát, hogy a felhám elszarusodása hiányos. A felhám, mely ilyenkor finom pikkelyszerű alakban leválik, eldugaszolja a haj tüszőjébe nyíló faggyumirigy kivezető csövét, mely rövidesen a haj elsorvadására illette kihullására vezet.

A GAMMA hajszar hatása abban rejlik, hogy különleges összetételénél fogva lehetővé teszi a hajfaggyu feloldását és elősegíti a felhám elszarusodását. Orvosilag kipróbálva és ajánlva. A GAMMA kapható minden gyógyszer-tárban és drogueriában. 1/2 literes üveg ára 240 lei, 1/4 literes üveg ára 160 lei. Használati utasítás mellékelve.

Ha nem kapná, küldje be az összeget postai utalványon a vezérképselethez.

VEZÉRKÉPVISELET:
ROZSNYAY GYÓGYSZERTÁR,
ARAD, Piața Avram Iancu.

Telefon 4-93.

írógépek

új és használt állapotban. Ugyisntén számoló és sokszorosító gépek állandóan nagy választékban kaphatók. Nagy speciális javító műhely. Írógépek karbantartását vállalom.

Finkler Antal
Cluj, Str. Reg. Maria '6

Hierónikus

„MONA”

női nadrágok

elyem gummitasztból

Lei 290

Praktikus, olcsó, orvosilag ajánlva

Lerakat

Bozsa Royal drogeria, Cluj, Főter 26.

HEBE

a legjobb gyógy- és borvíz

már 10 üveg rendelését is engrosárkában házhoz lesz szállítva. Megrendőhely a főterakat és vezérképselethez:

Coloniale

FISCHER

Calcea Reg. Ferd. 28-a. Varosi épület

Iskolai beiratások felsőbb rendeltre szeptember elseje előtt megkezdődnek. Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy gyermeküknek harisnva és kötöttáru szükségletüket már most szerezzék be Sipos-nál Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 8. számú üzletében, mert a később jelentkező esetleg lemaradhatnak ezen iskola évben a Sipos cég által nyújtott sok előnyről.

LASS...
Bátorkodunk...
Feln...
sitónk jelent...
lenség törté...
megyei Kra...
Mária ottan...
szedve az o...
szott egy g...
kedvvel sze...
ben lába me...
alatt levő s...
hogy a hegy...
nyársalta. A...
ment karót...
huzni és a

adjuk,
dik, ing...
oldal t...
TIBAI...
sebb r...

írói gár...
minden...
okosab...
anélkül...
sos kö...
fillényi...
avagy...
sunk a

Jelen aj...
natkozi...

C...
GU...
Bu...

Közgazdaság

Rét műselyemgyárat állítanak fel rövidesen Romániában

Az egyik gyárat az elberfeldi Vereingte Glanzstoff A. G. és a Banca Românească fogják üzembe helyezni

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Bánsági Textilgyárak Szövetségének legutóbbi közgyűlésén a Textilbund vezetősége az ügyvezetőségi jelentés során beszámolt többek között arról a tevékenységről, amelyet a textilipar képviselői a vámtarifai revíziója körül kifejtettek. Ezzel kapcsolatban a jelentés sajnálattal állapította meg, hogy minden téren sikerült valamilyen eredményt elérni az új vámok megállapításánál, csak a műselyemnél volt hiába minden intervenció, holott Romániának nagyon tekintélyes műselyemfeldolgozó ipara van. Ezt a merev álláspontot már akkor arra magyarázták, hogy a kormány, illetve a kormányhoz közelálló pénzügyi körök önálló romániai műselyemipart akarnak teremteni és annak érdekében határozzák el a magas vá-

mokat. A műselyem behozatali vámjának lényeges felemelése nemcsak a belföldi feldolgozó ipar és a fogyasztóközönség legszélesebb rétegeit sújtaná, hanem a Romániába gravitáló külföldi, elsősorban német műselyemipart is, amelyet a magas vámok könnyen elvážhatnak az itteni piactól. Ez a magyarázata annak, hogy a legnagyobb németországi textil-koncern, az elberfeldi Vereingte Glanzstoff A. G. megállapodást kötött a Banca Româneascăval egy romániai műselyemgyár létesítésére. Az első romániai műselyemgyár építését rövidesen meg is kezdik.

Ujabbán egy chemnitz-i textilkonzorcium is tárgyalásokat kezdett egy másik bukaresti pénzintézettel ugyancsak egy műselyemgyár létesítéséről.

A nemzetközi vaskartell megkezdte az egységes áremelést

Szeptemberben elhatározzák a közös eladási szervezetek felállítását. A németek legyőzték a francia ellenállást

Néhány hónappal ezelőtt a nemzetközi vaskartell keretében olyan jelenségek mutatkoztak, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy ez a monstruózus szervezet, mely Európának csaknem valamennyi vastermelő országát egyesíti, míg két éves fennállás után omladozóban van.

Amikor a kartell megalakították, azt hangsúlyozták, hogy ez a szervezet kizárólag a termelés mennyiségét kívánja úgy szabályozni, hogy elejét vegye olyan arányu túltermelésnek, amely nagy versenytel párosulva, az árak leförsésére vezet.

Az összes irányadó tényezők minden alkalmat felhasználáltak arra, hogy nyomtatékosan kijelentsék, hogy a kartell megelégszik a termelésnek ilyen módon való szabályozásával és semmiképpen sem akar befolyást gyakorolni az árak megállapítására.

A kartell jellege és természete már önmagában is ellentmond ennek az elméletnek, az események pedig igazolják annak az állításnak az igazságát, hogy minden kartellnek a végcélja az árak emelése.

Néhány hónappal ezelőtt, amikor vál-

ságba került a nemzetközi vaskartell egysége, szintén ez a kérdés idézte elő az ellentéteket. A német vasipar már ismétellen tett előterjesztéseket arra, hogy a kartell a termelés kontingentálásán kívül egységesítse az eladást és így módon vegye kezébe az ármegállapítást is.

Az eladás egységesítése természetesen szoros kapcsolatban van az egyes országok exportjának ellenőrzésével és éppen ezért különösen a francia és a belga vasgyárak igen élénken szembehelyezkedtek ezzel a tervvel.

Eddig ez a kérdés nem volt nagyobb jelentőségű, mert Franciaország és Belgium exportjának növekedéséről Németország és a keleti vaskartell, tehát Magyarország, Ausztria és Csehszlovákia bőséges ellenértéket találtak a belföldi fogyasztás jelentékeny emelkedésében. Néhány hónappal ezelőtt a helyzet megváltozott, mert különösen a német vasgyárak a belföldi szükséglet kielégítése után igen élénk szükségét érezték az export fokozásának. Akkor meg a francia és belga gyárak egyértelműen tiltakoztak minden olyan szabályozás ellen, amely exporttevékenységüket korlátozni kíván-

תלמוד תורה עם דרש ארץ אקלאד
Partoľuť a kludu zsidó ipari!

Butor

ta minden vásárló, mint a népszerűen díltá-
-sul minden fiatal pár mint az állásnépbili adminis-
-tráció minden kereskedő, - mint az elromlott aeroplán ma-

aki butorszükségletét nem az ICLODI IPAROS JESCHIVA

asztalos műhelyében szerzi be. Mert amel-
let, hogy szép, masszív, izléses, divatos és

olcsó butort

vásárolt, egy a maga nemében páratlan zsidó intézményt támogat minden áldozat nélkül.

Gim: Atlatul de Tâmparie „Thora Im derech eret”
Iclod, jud. Someş

TÖZSDE

A kedvezőtlen berlini hírek hatása alatt a lej visszaesett. A piac tartózkodó, üzletlenn

DEVIZÁK	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárás						
Zürich	3174-3175	—	—	493	—	1104370	13683	—	192550
Newyork	16450-16460	51930	51925	2561	—	57355	70950	—	—
London	830-801	252012	2520	12428	—	278350	344350	—	48610
Páris	643-646	202750	202750	—	—	2240	2771	—	39050
Milano	863-864	2720	271950	15415	—	3003	3716	—	524
Prága	4875-489	1539	1539	—	—	169250	210237	—	29650
Budapest	3873-3875	905680	905650	—	—	—	12366	—	—
Belgrád	—	913	913	—	—	1.08	124712	—	176
Bukarest	—	31650	31650	1555	—	349	432	—	61
Vasó	—	5820	5820	—	—	6430	7958	—	—
Bécs	2322-2324	7320	7320	—	—	8085	—	—	—
Berlin	3982-3990	12974	1237250	—	—	1366760	46899	—	—

Száz lej árfolyama: Zürich (uto) 31650, Páris 1555, Budapest 349, Bécs 43125, Prága —.

A Reform-malom ügyében most igen érdekes fordulat állott be. Andrez Ferenc dr. temesvári ügyvéd, a csődbejutott malom legnagyobb hitelezője, a Sváb Központi Bank nevében kérvényt intézett a törvényszékhez, hogy nevezzen ki a zombolyai és a pusztinai malom részére a csődösszeg gondnoktól független gondnokot, akinek vezetése mellett a jelenleg lezárt két malom ismét üzembe lehetne helyezni. Tegnapra tüzte ki a törvényszék ezen kérvény fölött a tárgyalást, amelyen Andrez dr. kifejtette, hogy a hitelezők érdekében szükség volna rá, hogy a két malom ismét munkába fogjon és a kitűnő termés feldolgozásából kinálkozó jövedelmet a csődösszeg növelésére fordítsa. A Sváb Központi Bank képviselője a két malom gondnokának Franczen Miklóst, a bank zombolyai fiókjának vezetőjét ajánlotta. Moldovan Romulus dr. ellenezte a tervet és főleg azért kérte a törvényszéktől a kérelem megtagadását, mert a két malom nagy távolságra fekszik egymástól és egy gondnok nem képes a munkálatokat kellőképpen ellenőrizni. A tárgyaláson megjelent Reichrath Miklós dr. zombolyai ügyvéd, a csődválasztmány elnöke is, aki a csődválasztmány csatlakozását jelentette be Andrez dr. indítványához. A bíróság rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy helyt ad a Sváb Központi Bank kérésének mivel az a csődösszeggel nem ellenkezik és megengedi a két malom üzembelyezését. A munkálatok ellenőrzése végett a törvényszék Franczen Miklós bankigazgatót nevezte ki a két malom gondnokává.

Megérkeztek a legdivatosabb
Gyukits kalapok
valamint a legelegánsabb kötött-
szövött árúk
Weiss Siegfried
cégnél, Cluj, Calea egalei
Ferdinand No 10

A bolygó zsidó
Eugen Sue világhírű regénye két hatalmas kötetben — 400 lejeért kapható az Uj Kelet könyvosztáiban

Hirdessen az Uj Keletben

H
Az Uj Kelet az zsidóság n
Foszerkesztő: D
Felelős szerkesz
az Uj Kelet cik
forrás me
Művész
ígérkezik
nyári k
(Cluj-Kolozsv
rud.) A vége r
nak érdekes e
2-án, amikor
szokásos nyári
gibbor nyári
kerültebb esem
a sportegyesül
mindig a tel
szolgálat közö
zetőségének ez
tegnap este la
kezel határoz
ki, hogy a Ha
den tagja kük
a nyári ünnepe
előkészületeibe
nagyobb bevék
A nagyszaba
órákor megkez
vári gyerekek
Gara Ákos fog
után a gyermek
szabad színpad
lyen eddig Be
Fischer Nusi
pedig monoló
hatólag még n
lentkezni a sz
egy-egy száma
ferálni.
Az esti műs
magyar színha
ferálja, aki az
számmal is sz
kívül Virágh
is fellép és h
zönségét meg
a kis hegedű
Brahms: Unge
val lép fel,
Paulának kísé
a Gáspár Jend
prózaí színész
Ezen kívül m
hány tagjával
zetőség, egy h
ban egyike le
eseményeinek.
Műsor után
csunyaságvers
lépőslá, ame
változatlansá
nagy sikerűnek
re a Haggibbo
el Kolozsvár z
talan megjele
Meghat
zikus, aki ké
Berlinből jele
hírű fizikus, a
zései alapjá
bel-díjat, teg
négy éves kor
vetkezésében
Tífuszjár
Budapestről
szedelmes me
kanyarójárva
dapestben mit
tek arra nézv
colását a főv
Kere
D.
cer
Neuma
Cluj, Reg. Maria
árak.

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Az Új Kelet cikkeinek utánnomását csak forrás megjelölésével engedjük meg.

Művészi eseménynek ígérkezik a Haggibbor nyári kertünnepélye

(Cluj-Kolozsvár, szept. 1. Az Új Kelet tud.) A vége felé közeledő nyári szezonnak érdekes eseménye lesz szeptember 2-án, amikor a Haggibbor rendezői megszokásos nyári kertünnepélyét, a Haggibbor nyári mulatsága a szezon legsikerültebb eseményei szoktak lenni, mert a sportegyesület ambiciózus vezetősége mindig a teljesíthetők maximumával szolgált közönségének. A Haggibbor vezetőségének ez az igyekezete látszik a tegnapi este tartott összehívású értekezlet határozatából is, amely azt fejezi ki, hogy a Haggibbor vezetőségének minden tagja különös fontosságot tulajdonít a nyári ünnepély megtartásának és annak előkészületeiben mindenki a lehető legnagyobb tevékenységet fogja kifejteni.

A nagyszabású műsor már délután 4 órakor megkezdődik, amikor a kolozsvári gyerekek népszerű mesemondója, Gara Ákos fog meséledutánt tartani. Ezután a gyermekek számára rendezett szabad színpad fogja kezdetét venni, melyen eddig Bergner Evike szavalattal, Fischer Nusi táncszámmal, Izsák Lilly pedig monológgal jelentkezett. Előrelátó hatólag még nagyon sok apróság fog jelentkezni a szabadszínpadra, amelyek egyes számai Simon György fogja konferálni.

Az esti műsor: *Setmezy Mihály*, a magyar színház népszerű művésze konferálja, aki azonkívül néhány magán-számmal is szerepel a műsoron. Rajta kívül *Viragh Lajos*, a kiváló baritonista is fellép és héber műdalokkal fogja közönségét megörvendeztetni. Havas Kató a kis hegedűművész Gosses: Gavotte, Brahms: Ungarisches Tanz hegedűszólóval lép fel, tanítómesterének, Kuba Paulának kísérése mellett. *Simon László* a Gáspár Jenő társulat tehetséges fiatal prózai színésze szavalatokkal szerepel. Ezen kívül még a magyar színház néhány tagjával folytat tárgyalásokat a vezetőség, úgy hogy a műsoros estély valóban egyike lesz a szezon komoly művészi eseményeinek.

Műsor után női szépségverseny, férficsunyaságverseny, szerpentin esata, világlámpa, amerikai árverés stb. fogják változatosan és emlékeztetést tenni a nagyszerűnek ígérkező ünnepélyt, melyre a Haggibbor vezetősége joggal várja el Kolozsvár zsidó társadalmának oszlatlan megjelenését.

Meghalt egy világhírű német fizikus, aki kétszer nyert Nobel-díjat. Berlinből jelentik: Wien Vilmos világhírű fizikus, aki találmányai és felfedezései alapján kétszer is elnyerte a Nobel-díjat, tegnap Münchenben hatvan-négy éves korában, epekövbetegség következtében meghalt.

Tífuszjárvány lépett fel Budaörsön. Budapestről jelentik: Budaörsön veszedelmes méretű tífusz, vérhas- és kanyarójárvány ütötte fel a fejét. Budapestben minden intézkedést megtettek arra nézve, hogy a járvány behurcolását a fővárosba megakadályozzák.

Kereskedők!

D. M. C.-t
cerna és rövidárut

Neumann Károlynál
Cluj, Reg. Maria 10. vegyék. Felülnő olcsó árak. Kérjen ajánlatot sürgősen

A newyorki földalatti villamosvasút katasztrófája állítólag bosszu volt Sacco és Vanzettiért

Newyork, szept. 1. A Times Square földalatti állomás mellett történt borzalmas vonatzerencsélenség okozóját, Baldwin William váltóért a vizsgálóbíró 10 ezer dollár kaució letétele helyezésére ellenében kedden szabadlábra helyezte. A gondatlanságból okozott emberölés és súlyos testvérölések miatt megindult eljárás természetesen tovább folytatják ellene. A váltóért a vizsgálóbizottság részletesen kihallgatta, de az általa előadott tényállás lekevése sem tisztázta azt a kérdést, mi hozta a váltó szerkezetét a kritikus pillanatban mozgásba. A rendőrség mind közelebb jut ahhoz a feltevéshez, hogy a katasztrófát tulajdon-

képen az anarchisták előre megfontolt és kidolgozott merénylete idézte elő. Ez a verzió összefüggést keres Sacco és Vanzetti, a két olasz munkás kivégzésének évfordulója és a szerencsétlenség azonos időpontja között. Támogatni látszik ezt a feltevést a szakbizottság azon megállapítása is, amely szerint a váltóban semmiféle konstrukcionális hibát nem találtak. Valószínűleg egy vigyázatlan vasuti alkalmazott vagy egy rossz-szándéku idegen fordította el a váltót — hangzik a szakvélemény, melynek alapján a rendőrség most az anarchisták nyilvántartott egyesületeire is kiterjesztette a nyomozást.

— **Efegyzés.** Izsák Renáta Sámniai de Câmp és Mendelsohn Samu Vaia Mare jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett)

— **Friedmann Ilonkát** Oradea, eljegyezte Klein Ferenc Marghita. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— **Belecsapott a villám a zsufolt templomba.** Budapestről jelentik: A városban tegnap délután 6 órától egészen éjfélig borzalmas vihar dühöngött. A református lelkészgyűlés esti istentisztelete alatt a villám belecsapott a templomba és kigézte az elektromos vezetékek biztosítóit. Hirtelen vak sötétség támadt a zsufolt templomban és csak a hívők fégyelmezett-ségének köszönhető, hogy az ijedelem nem változott át pánikká, amely kész szerencsétlenséget lett volna. A vihar a lelkészek esti bankettjét is elmosa. Az orkán kidöntötte a telefontörőket eltepte a sürgőnydrótokat, úgyhogy az összeköttetést még ma reggelig sem lehetett helyreállítani Hódmezővásárhelyen.

Pérfi-, női szabók, divatszalonok szabókellékeket, bélést és árut

Neumann Károly
Reg. Maria 10. elüji szaküzletében szennációs ócsón vehetik. **Győződjön meg!**

• **Ingyenes állasközvetítés.** Vállalatok, cégek figyelmébe kitűnő munkakerők, mérlegképes könyvelők, levelezők, (főtisztviselők is), gyors- és gépírók, irodai munkakerők, segédkönyvelők, üzleti alkalmazottak vannak előjegyzésben a Magántisztviselők Szövetségénél, Str. Cogalniceanu 7. Felhívjuk a vállalatokat és cégeket, hogy ha tisztviselőre, alkalmazottra van szükségük, keressék meg elhelyező irodánkat, mert így jól képzett, komoly tisztviselőkhöz jutnak.

— **Fényképes igazolványt adnak a virágárúsoknak és kucsebereknek.** A rendőrprefektúra közli: Szeptember első felétől kezdve az összes rikkancsok, uccai árusok, virágárúsok, kucseberek, gyufaárúsok fényképes igazolvánnyal lesznek ellátva. Az igazolványokat a rendőrség közigazgatási ügyosztálya állítja ki. A jövőben csak azok árulhatnak, akik rendelkeznek ezzel a rendőrségi igazolvánnyal. A rendelet megszegőit szigorúan megbüntetik.

— **Makacs székrekedés,** vastagbél katarus, vértorlódás, puffadás, aranyeres csomók, csipőfájás eseteinél a természetes «Ferenc József» keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszert. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József viz** még ingerlékeny belső betegknél is fájdalom nélkül hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Orvosi hír.** Dr. Weisz Rapaport Hella orvos nyári szabadságáról viszszaérkezett és fogorvosi rendeléseit tovább folytatja. **Uránia palota II. em. 10-12. 3-5 óráig**

— **Mennyi embervesztése volt Romániának a háborúban.** Bukarestből jelentik: A Viitorul mai száma statisztikát közöl Romániának az 1916-18-21. háborús években szenvedett veszteségeiről. A kimutatás szerint egymillió ember volt mozdósítva. A harcokban elesett 1913 tiszt, megsebesült 2341 tiszt és elhalt 251. A legénység vesztesége a következő: Halott 97.337, sebesült 72.890, elhalt 78.177. Fogságba esett 6419 tiszt, ebből meghalt a fogságban 169 és elhalt 16. A legénység közül 154.989 került fogságba, a fogoly táborokban meghalt 30.362 és elhalt 5977. Halottakban tehát Románia összesen 169.781 embert veszített. Ötöd részét annak, amit a bukaresti lapok vezércikkkel állandóan hangoztatnak, hogy tudniillik a nemzeti egységért

Tisztaság, rend, takarékság jellemzi a dr. Nosedá szappantartó használatát.

800.000 román áldozta fel életét. — **Lengyelországból Belgiumba utazott a vonat** alatt, Brüsszelből jelentik: Mikor az egyik gyorsvonat megállt a minap a verversi vasuti állomáson, észrevette az állomásépület portása, hogy egy rongyos ruhájú ember mászott ki az egyik kocsialól és menekülni igyekezett a vasutasok előtt. Tolvajnak nézte és elfogta. Kiderült ezután, hogy nem tolvaj, hanem munkanélküli asztalossegéd, aki a vonat alá bujva utazott, mert nem volt pénze vasuti jegyre. Huszontéves varsói fiatalember, aki — mint elmondotta — már hónapok óta hiába keresett munkát, sehoh sem alkalmazták és már attól félt, hogy éhen fog elpusztulni nagy nyomorúságban. Elhatározta ekkor — mondotta — hogy külföldre megyek munkát keresni. Eladtam minden holmimat, egy hétre való élelmiszert vásároltam és elbujtam csomagommal egy vasuti kocsialá. Meghúzódtam a lengyelvasak között és sikerült eljutnom egyik állomásról a másikra. Mikor megállt a vonat, kimásztam a kocsialól, megöttem elemozsiamból a napi porciómát, vizet ittam az állomás kútjából, azután visszamásztam a helyemre. Eddig sikerült elkerülnöm a vasutasok figyelmét, csak most jártam párral. Megállapították, hogy a vakmerő fiatalember nyolcszáznegyven mérföldnyi távolságra utazott így Varsóból a vonat alatt. Ruhája teljesen elrongyolódott és egész teste olyan kormos volt, mint a kéményből bujt volna ki. Nagy seb volt az egyik térdén, amely a kocsialól folyton odaütődött a vasszerkezet egyik kiálló részéhez. A rendőrség néhány nőt fogházbüntetést szabott rá, de ennek kitöltése előtt bevitte ápolás végett a kórházba. A vasuti munkások annyira megsajnálják, hogy annyi pénzt gyűjtöttek számára maizuk között, amennyiből megváltotta Brüsszelig a vasuti jegyét.

— **Hatszáz kilométer lefutására szerződött az olimpiász maratoni bajnoka.** Párisból jelentik: A Le Petit Parisien közlése szerint az amszterdami olimpiász maratoni futásának világbajnoka, El Quafi a napokban elhagyja Franciaországot s hajóra száll Amerika felé. A maratoni futás győztesét amerikai konzorcium leszerződtette héthónapos amerikai turnéra, melynek során tízszer kell résztvennie különböző városokban rendezendő versenyeken, a negyvenkét kilométeres és tízszer huszonöt kilométeres távolságra kúrt hosszú távfutásban. El Quafi körülbelül kétszázötvenezer frank honoráriumot kap turnéján s ezzel amatőrsportolói pályáját befejezte.

Gondos szülők

gyermeküknek és maguknak **kézimunkát, harisnyát, kötött, bélés- és rövid-árut**

Neumann Károlynál Cluj
Reg. Maria 10. vegyének, mert ott a régi becsületességgel, legolcsóbban lesznek kiszolgálva. **Győződjön meg!**

Értesítés!
Ezennel közöljük, hogy amíg a tervbe vett kibővítési munkálatok el nem készülnek, intézetünkbe ui növendékeket nem vehetünk fel.

תלמוד תורה עם דברי ארץ
Iparos Jeschiva Iclod

Beiratások.
Az ort. izr. elemi iskolában a beiratások szeptember 2-től 10-ig tartanak meg a Str. G. Berthelot (v. Eötvös-u.) 8. sz. alatti isk. helyiségében délelőtt 9-től 12-ig és délután 3-tól 6-ig. Figyelmeztetjük a szülőket, hogy fenti határidőig mindenki írassa be gyermekét, mert azon túl senkit sem lesz módunkban felvenni.
Cluj, 1928 augusztus hó 31-én.

Az iskolaszék.

Arlettési hirdetmény.

A targumuresi izr. hitközség versenytárgyalást hirdet kulturházának építési munkálataira és pedig: bontás, föld, kőmives, elhelyező, ács, tetőfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázolás és üvegezés, parkettező, víz, és csatornázási, villany, kályhás, szobafestő stb. munkálatokra.

A költségvetési irlap és ajánlati lap 1928 szeptember 3-ától kezdődőleg oldalonként 10 lej, egy komplett tervpildány 100 lej ellenében beszerezhető a Str. Gen. Grigorescu (Iskola-u.) 22. szám alatti hitközségi irodában, ahol az általános és különleges építési feltételek is megtekinthetők.

Ajánlatok tehetők az összes, valamint az egyes munkacsoportokra is. (Asztalos, lakatos, mázoló és üvegemunka egy munkacsoportot képez.)

Ajánlatok beadandók 1928. évi szeptember hó 18-ikának délutáni 6 óráig zárt és lepecsételt borítékban a hitközségi titkári irodában, Str. Gen. Grigorescu (Iskola-u.) 22. sz. Elkészve érkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Bánatpénzül az ajánlattal egyidejűleg — de külön zárt borítékban az összegnek külső felülfestése nélkül 5% biztosíték teendő le készpénzben, betétkönyvben, vagy óvadékképes állami értékpapirokban, amely a munkálatok elnyerése esetén 10%-ra egészítendő ki. Ajánlatok csakis az eredeti irlapokon adhatók be.

A hitközség fentartja magának azon jogát, hogy az ajánlattevők közül szabadon választhasson az ajánlattevő összegre való tekintet nélkül is.
Targu-Mures, 1928 aug. hó 31.

Schwartz Antal
az építő-bizottság elnöke.

Az egész világ sportja

Megjelent a Sport enciklopédiája

(Cluj-Kolozsvár, szept. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A sport különböző eseményei ma már nemcsak az aktív versenyzőket, a sport tényleges üzleit, az elméleti statisztikusokat és a szakírokat érdeklik, mert a sport, mint az általános emberi kultúra egyik jelentős tényezője, ma már tért hódított a legszélesebb társadalmi rétegekben is és minden kultúrterületnek valóságos életszükségletévé vált a sporttal való elméleti és gyakorlati foglalkozás.

Az összes sportágak, a világ összes nemzetének sportfejlődését, az összes versenyszabályokat foglalja magában és ismereteli élvezeti stílusban, népszerű nyelvezettel az a közel 1000 oldalas, kétféletes hatalmas munka, amely „A Sport Enciklopédiája” címmel a napokban hagyta el a sajtót. A díszes kiállítású munkát 52 színes rajz, tábla és grafikon és több mint 200 ábra illusztrálja és a laikus számára is könnyen érthető és élvezhető magyarázó szöveg egyúttal szórakoztató olvasmány is. Nemcsak a bibliofil könyvtárnak díszes a hatalmas munka, hanem minden sport iránt érdeklődő részre nélkülözhetetlen forrás, amely pontos és megbízható utbaigazítást ad az összes sportágak versenyszabályaiban, az összes nemzetek sportfejlesztéséről és sportkultúrájáról objektív módon számol be.

„A Sport Enciklopédiája” cikkeit a legkiválóbb szakemberek írták. Az előszó dr. Dréhr Imre, magyar népjóléti államtitkár, a Magyar Labdarúgó Szövetség elnökének munkája, dr. Koch Nándor és dr. Rabinoosky Márius a sport fogalmáról és jelentőségéről értekezik, a primitív népek sportját Rónay Viktor írja le, a népsport jelentőségére Pálffy György mutat rá, a rendszeres tréning módszereit és az atlétikai részt Misángyi Ottó írta, a sportok egészségétanáról pedig dr. Mező Béla orvos, volt magyar bajnok értekezik.

A két kötet az atlétika összes ágazatát, a birkózást, az ökölvívást, a dzsju-dzsutsu, a súlyemlést, az uszást, a vízbiatlon, a műugrást, a vízpolót, az evezést, a vitorlázást, a skifutást és skingrást, a gyors- és műkorcsolyázást, a jég-hockeyt, továbbá a vívás, a céllövészet, a torna, a női testkultúra, a turisztika és altruizmus, a tenisz, az asztali tenisz (ping-pong), a labdarúgás, a kézi labdarúgás, a fűlelabda, a gyephockey, a kosárlabdajáték, a golf, a lovassport, a lovasspoló, a kerékpársport, az automobilizmus, a motorkerékpársport, a galamb-lövészet szabályai, továbbá a sport nemzeti és nemzetközi szervezetét és a sportban használt műkifejezéseket ismerteti.

A Sport Enciklopédiája hasznos és hazapótló mű, amelyből az aktív versenyző megismerheti a helyes tréning szabályait, a versenyhez szükséges fizikai és lelki felkészültség törvényeit, a laikus

pedig a versenyszabályok ismeretével szakértővé válhat minden egyes sportágban.

A díszes kiállítású munka részletesen foglalkozik Románia sporttörténetével és sporteseményeivel is. Közli az összes

romániai rekordokat, a különböző sportágak szervezőit, felsorolja az összes romániai sportegyesületeket és azok tevékenységéről tárgyilagos módon számol be. A műnek romániai részét dr. Erős Vilmos, Nagy Lajos és Winkler István, a

romániai sportélet régi munkásai állították össze -s munkájukkal igyekeztek hozzájárulni a romániai sportnövéséhez és a testedzés eszmájának terjedéséhez.

Argetoianu bejelentette a minisztertanácson' hogy Románia kénytelen Argentínából tengerit importálni

Valószínűleg betiliják a tengeri és takarmányfélék kivételét

(Bucuresti-Bukarest, szeptember 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jeleztettük annak idején, hogy az általános szárazság különösen a kukoricatermést sújtotta és hogy ennek következtében az a veszedelem fenyeget, hogy Románia importálni lesz kénytelen kukoricát. Annak ellenére azonban, hogy a piacon csakugyan egyre aggasztóbban vált érezhetővé a kukoricatermés kedvezőtlen perspektívája és a tengeri ára hirtelen 100 ezer lejre szökött fel vagononként, a kormány rendkívül optimista közleményeket adott ki, amelyekben kategórikusan megcáfolta a rossz kukoricatermésről elterjedt híreket. Argetoianu földművelésügyi miniszter pedig nagy expozéban jelentette be,

hogy nemcsak hogy lesz elég kukoricánk a belföld szükségleteire, de mintegy 30 ezer vagon marad a kivétel számára is.

A bukaresti lapok Argetoianu miniszter bejelentését hitetlenkedve fogadták s egyes orgánumok követelték a kukorica kivételének azonnali megszüntetését. A legújabb, ugylászik alaposabb jelentések végül meggyőzték a kormányt arról, hogy a kukoricatermés ez évben valóban katasztrófális volt. A tegnapi minisztertanácson a földművelésügyi miniszter kénytelen volt rektifikálni előző optimizmusát. A földművelésügyi miniszter bejelentette a spekuláció megakadályozása érdekében, Románia kénytelen lesz Ar-

gentínából, vagy más helyről kukoricát importálni. A miniszter közölte azt is, hogy már akadt egy terménykereskedőből álló konzorcium, amely hajlandó vételáron szállítani kukoricát az országnak.

A földművelésügyi miniszter bejelentése érthető feltűnést keltett, egyben aggodalmat is váltott ki gazdasági körökben. Hosszu idők óta ugyanis először történt meg, hogy a par excellence gabonatermő Románia kukoricát kénytelen importálni, ami az ország külkereskedelmi mérlegét is kedvezőtlenül fogja befolyásolni. Szó van arról is, hogy a tengeri és takarmányfélék kivételét be fogják tiltani.

Megindult a rendszeres légipostaforgalom ugy belföldön, mint külföldi relációkban

A repülőgépen továbbított levelek és küldemények díjsabára

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A tegnapi nappal véget ért a belföldi repülőjáratok bevezetésére előírt próbaidő és szeptember elsejével megindult a hivatalos posta- és utasforgalom Bukarest-Kolozsvár, Bukarest-Galac-Kisenev és Bukarest-Jasi-Csernovitz között. Az utasokra vonatkozó menetdíj, mint már közöltük, egyenlő a gyorsvonat elsőosztályu menetdíjjal akármelyik relációban.

A postai küldemények után a rendes portón kívül a következő repülőpostadíjakat kell fizetni: levelezőlaponál 2 lej, egyszerű levelek után 20 gram súlyig 5 lej, azon túl minden 20 gram után még 2 lej. Ajánlott küldeményeknél a rendes frankódíjon és a fenti repülőpostadíjon kívül külön 10 lejt kell fizetni darabonként.

Repülőpostával lehet továbbítani bármilyen küldeményt nemcsak azokról az állomásokról vagy állomásokra, ahol repülőállomás is van, hanem az ország bármely részére ugynevezett kombinált forgalomban, vagyis ha valaki Nagyváradról vagy Aradról Bukarestbe akar valamit küldeni, a küldeményt Kolozsvárig vasuton, innen pedig repülőgépen továbbíthatják és viszont. Ugyanez vonatkozik külföldre szóló levelekre is, vagyis ha Kolozsvárról valaki Varsóba akar levelet írni, Csernovitzig repülőgépen, onnan vasuton továbbítják a postáját. Bukaresten át Konstantinápolyba, Belgrádba, Budapestre, Bécsbe, Prágába, Nürnbergbe, Strassburgba, Párisba és Londonba lehet repülőpostát küldeni a

Franco-Romaine társaság után. Ugyan így repülőposta után Amerikába is lehet küldeni. A például Kolozsvárról feladott levelet repülőgép viszi Bukarestbe, majd ugyancsak repülőjáratokkal kerül Párisba, onnan Cherbourgig vasuton és Newyorkig hajón jut el. Az ilyen kom-

binált szállítási postaküldemények után a fent részletezett díjakon kívül egyelőre a következő pótdíjakat kell fizetni: levelekért 20 gram súlyig 6 lej, minden további 20 gram után 3 lej, levelezőlaponál ugyancsak 3 lej.

Feljelentette feleségét, mert pénzért vásárolt gyermeket

Budapest, szept. 1. A budapesti törvényszéken szerdán délelőtt rendkívül érdekes gyermekesempzési bűnügy tárgyalása kezdődött. A per vádlottjai Matsuga Andrásné születésű, Merkbaauer Jánosné születésű, Kocs Józsefné vendég-lősné és Erdős Lajos gyógyszerész felesége, akiket az ügyészség családi állás elleni büntetlet és közokirathamissal vádolt. A vádirat szerint K. M. nics Anna cselédeleány újszülött gyermekét becsempészték a gyógyszerész családjába és a gyógyszerésszel elhitették, hogy a gyerek az övé. A közokirathamissal azáltal követték el, hogy a becsempésztett gyermeket mint Erdős gyermekét jelentették be az anyakönyvi hivatalban. Kocs Józsefné miatt került a vádlottak padjára, mert ő Matsuga Andrásné segítségével szintén egy idegen gyermeket csempésztett be a családjába.

A tárgyaláson elsőnek Matsuga Andrásné hallgatták ki, aki hosszas faggatás után beismerlte, hogy a Rókus-kórházból szerezte a gyermeket, mert Erdősné kijelentette, hogy örökbe akarják fogadni. A gyermekért Kolonics Annának többszáz ezer koronát adtak. A többi vádlottak azonban tagadták a vádat. Különösen igazgalmas volt Erdős Lajosné kihallgatása. Erdősné állhatatosan megmaradt amellett, hogy ő igenis gyermeket szült Matsuga Andrásné születésű lakásán és azt vitte haza férjének. A bíróság ekkor szembesítette Matsuga Andrásnéval, de Erdősné továbbra is megmaradt előbbi vallomása mellett.

A bíróság orvosszakértőként kihallgatta dr. Minnich Károly egyetemi orvos-professzort, aki kijelentette, hogy a vérpróba nem tudta megállapítani, hogy a gyermek Erdős gyermeke-e, vagy sem.

A bíróság ezután Erdős Lajos gyógyszerészt hallgatta ki, aki elmondta, hogy három évig viszonya volt feleségével és amikor megtudta, hogy a viszonyának következményei vannak becsületbeli kötelességének tartotta elvenni az asszonyt. Felesége minden áron a születésű lakásán tartott elcsúsztatni a bűnt, bár ellenkezett, végül is bele kellett egyeznie. Egy napon aztán beállított gyógyszerésztárába a születésű és bejelentette, hogy fiúgyermek született. Huszonkét hónap múlva megjelent nála Matsuga Andrásné és bejelentette neki, hogy miután lelkifurdalásai vannak, elárulja, hogy a gyermek nem az övé, hanem azt ötszáz ezer koronáért vették egy cselédeleánytól.

Zsidó ünnepek

előtt mindenki igyekezzék ruhaneműszükségletét beszerezni és pedig

Nem részletre drágán, hanem készpénzért olcsón

Partie Textil-áruház a régi

DICK

üzletben Str. Reg. MARIA No 7.

Az Erdélyrészi Csillárraktár Rt.

értesíti üzletfeleit, hogy üzletkört kibővítette

rádió-osztállyal

mely osztályt a Str. Memorandului (Unio-utca) 1. szám alatti üzlethelyiségében megnyitotta és különféle gyártmányu, legújabb típusu rádiókészülékeket, hangosan beszélőket, egyenirányítókat, accumulatorokat, valamint a legprecízebb kivitelű alkatrészeket is állandóan raktáron tartja.

Eladás nagyban és kicsinyben. Vizonteladókna árengedmény

Vasárnap, 1928

Long

habát- és megér

Flausch, Kashat divatszövevények, Egyes Mintákat

Grünwa

uridivat küll Cluj, Pia

Szinház

A Magyar Vasárnap jél 5- (Operette, n árákkal, Sz Vasárnap 6-kor: donság 2-00 kal. Szám: Vasárnap három a táncosnő. Ibolya szer Napi bérlet Hétfő: Szeretők szor. Napi szám: 5.) Kedd: Cirkusz fölépése So tag bemula C. Szám: Szerda: Hókusz szor. Napi Csütörtökön: N donság telj Kondor Ibe bérlet 2 sz Hétfő: Eva gr szám. A. Szám Kedd: Eva gr szám. B. Szám

Div

az Őszl és ékezetek es Kirá könyvkereske

A sz Eva grófnó: néf műsorón: grófnó premie szerzője ugya irta. Szirma dapesti Király leghatalmasab nő nálunk pe színrekerülni: Ibolyka, Kun Ihász Aladár.

Londonból

habát- és kosztum-szövetek

megérkeztek!

Chewrons, Flausch, Kammelhaar, Kashaburre, Tiveed

divatszövények, izléses választékban. **Egyes kabátok.**

Mintákat vidékre küldünk.

Grünwald és Steiner

uridivat különlegességek áruháza **Cluj, Piata Unirii No 12.**

Színház - Művészet

A Magyar Színház műsora:

Vasárnap fél 5-kor: Muzikus Ferkó. (Operette, nagyon olcsó mozi-hely-
arakkal. Szám: 2.)

Vasárnap 6-kor: Szeretők iskolája. (Uj-
donság 2-szoros. Rendes helyá-
rak. Szám: 3.)

Vasárnap háromnegyed 9-kor: Marinka
a táncosnő. (Operette-repriz, Kondor
Ibolya szerződött tag bemutatkozása
Napi bérlet 1 szám, A. Szám: 4.)

Bétfő: Szeretők iskolája. (Ujdonság 3-ad-
szor. Napi bérlet 1 szám, B. Sorozat-
szám: 5.)

Kedd: Cirkuszhercegnő. (Karácsonyi II.
főlépése Solyom Győző szerződött
tag bemutatkozása. Napi bérlet L sz.
C. Szám: 6.)

Szerda: Hókuszpókusz. (Ujdonság 3-ad-
szor. Napi bérlet 2 sz. A. Szám: 7.)

Csütörtökön: Nászéjszaka. (Operette uj-
donság teljesen új szereposztással.
Kondor Ibolyka főlépésével. Napi
bérlet 2 szám, B. Szám: 8.)

Péntek: Bizánc. (A nagyon olcsó hely-
éras klasszikus előadások első estője
Mozi-helyá-
rak. 50, 40, 30, 20 és 10 lej
A drámai személyzet új tagjainak
bemutatkozása. Poór Lili, dr. Jano-
vics Jenő főlépése. Szám: 9)

Sombol: Eva grófnő. (Operette ujdonság
először. Karácsonyi Lili, Kondor
Ibolyka, Solyom Győző, Tompa Béla
Ihász Aladár, főlépésével. Premiére-
bérlet 2 sz. Szám: 10)

Vasárnap 3-kor: Májusi muzsika. (Ope-
rette ujdonság, mozi-helyá-
rak. 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Szám: 11.)

**Vasárnap 6-kor: Mariusa, a kis csele-
deány szerencséje.** (Ujdonság 3-szor
Szám: 12.)

Vasárnap háromnegyed 9-kor: Eva grófnő.
(Operette ujdonság 2-szor. Napi
bérlet 2 szám, C. Szám: 13.)

Bétfő: Eva grófnő. (3-szor. Napi bérlet 3.
szám, A. Szám: 14.)

Kedd: Eva grófnő. (4-szor. Napi bérlet 3.
szám, B. Szám: 15.)

Divatlapok

az őszi és téli szezonnak meg-
érkeztek és olcsón kaphatók

Király János

könyvkereskedésben, **Főtér 15.** Cluj
(Plebánia épület)

A színházi iroda hírei:

Eva grófnő: Operette ujdonság! A jövő
nét műsorának nagy szenzációja az Eva
grófnő premiére lesz. Az Eva grófnő
szerzője ugyanaz, aki a Mágus* Miskát
írta. Szirma Albert Az Eva grófnő a bu-
dapesti Király színház tavalyi évadjának
leghatalmasabb sikere volt. Az Eva grófnő
nálunk parádés szereposztásban fog
színpadra lépni: Karácsonyi Lili, Kondor
Ibolyka, Kun Magda, Solyom Győző,
Ihász Aladár, Tompa Béla, Lővey Leó

Réthely Odón; Selmeczy Mihály fogják
a főszerepeket játszani. Az Eva grófnő
premiére a jövő hét szombati
estjén lesz.

Kedden Cirkuszhercegnő, az új énekes
bonvivant bemutatkozásával. Solyom
Győző az új énekes bonvivant kedden
este a Cirkuszhercegnő előadásának ke-
relében fog bemutatkozni a kolozsvári
közönségnek. A címszerepet Karácsonyi
Lili fogja énekelni. Uj lesz Mabel szerep-
ében Betegh Bébi is.

Hókuszpókusz. Curt Götznek híres
egész Európát diadallal bejárt új darab-
ja a Hókuszpókusz szerdán este fog szín-
rekerülni.

A mozi-helyéras klasszikus előadások
első estője. A színház programjához hi-
ven olykor olykor esti előadásokat fog
tartani rendkívül olcsó mozi-helyá-
rakkal s ilyenkor lehetőleg a régi klasszikus iro-
dalom vagy a modern irodalom egy-egy
kiváló értékét fogja előadni. Az első
ilyen este pénteken lesz. Herceg Fe-
renc Bizánc a fog színrekerülni a Poór
Lili, Janovics Jenő, Kemény László föl-
lépésével. A színház drámai együttesének
nehány új tagja is ezen az estén fog be-
mutatkozni. Konstantin császár Mészá-
ros Béla lesz. Helyárak: 50, 40, 30, 20 és
10 lej.

Nászéjszaka: Kondor Ibolykával, új sze-
reposztással. A legragyogóbb legőlle-
sebb párisi operette-ujdonság a Nászéj-
szaka csütörtökön este teljesen új sze-
reposztással fog színrekerülni. Kondor
Ibolyka először fogja a női főszerepet
játsszani.

Keresünk lakást.

egy 3 és egy 4-5 szobás komplett
lakást.
A lakásokat kiadókba „Magas bért fi-
zünk” jelgél kerünk. - Közvetítést
díjazunk.

Hölgyeim!

Bécsi és párisi modell

kalapok

már 200 lej-
től kaphatók **Fehérnél** (Unió) 21. Redout
Női- és férfi-kalapok javítását
150 lej alatt eszközölöm

A legjobb képes héber ABC. Kapható
az Uj Kelet könyvosztályában - Cluj
Ara 45 lej

Törvény

A közigazgatás egységesítéséről.
Fordította Dr. PAP JANOS
Ara 200 lej
Kapható az Uj Kelet könyvosztályában - Cluj

Málnási SICULIA gyógyvíz

az összes hasonló gyógyvizek közt a leghatásosabb.
A köhögést, rekedtséget, torkot, gége-hurut tüneteit enyhíti. A gyomorégést és nyomást
gyökeresen megszünteti. Epebántalmaknál kiváló. **Kapható mindenütt**
Központi elárúsítás: Oradea, Strada Saguna No 17.

Hozományáról mi gondoskodunk,

ha férjhez adja leányát, kössön

hozománybiztosítást!

Uj rendszerű, nincs aránylagos fizetés, nincs csoport

DANUBIA

román általános biztosító részvénytársaság Timişoara, I. Bul.
Ferdinand No. 5. Kérjen ingyen ismertetőt!

Halló! Figyeljen elsőrangú gyártmányokra! Halló!

Szerezze be békéjét az új békézőgyárban „BALKIRS” Oradea, Teleki-
utca 4. sz. alatt
Centrala Bistrița központ. Utazók magas jutalékkal rekvizitumok

Kislakások és irodák részére nélkülözhetlen bútordarab
Nappal szék éjjel ágy
Praktikus, kényelmes és elegáns. - Teljesen férgmentes.
1500 lejtől már beszerezhető.
Medgyessy Ferenc autogén hegy., Cluj, Calea Decebal No 74.
Kedvező részletfizetési feltételek

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb
betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5) lej.
Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény.
Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg
levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg
mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej,
előfizetőknek 150 lej.

Véd a meghűlé-
től és a járványos
betegségektől az
Egger-féle
Eggomint
tabletta.
Kellemes ízű ké-
szítmény, gyerme-
kek is szívesen ve-
szik. Kapható min-
den gyógyszerár-
bá és drogdriába.

A kolozsvári zsidó
arvagondozó kótszövő
műhelyébe munkás-
lanvokat felvesz. Je-
lentkezni Feske-utca
8 szám alatt lehet.

Francia nyelvkurzus
kezdők és haladók ré-
szére. - Je entkezés
Kis-utca 32,

Hunwald
Cluj, Str. Vlahuța
(volt Bolyai-u.) 3.
Telefon 1-47 szám

füvegyszolda és
tűkgyár. Tábla-
füveg raktár és
füvegési vállalat.
Hibás tűkrök újra
fonsorozása

A leggyengébb te-
hetségs tanulókat is
kötő eredménytel tan-
ítom. Vidékieket tel-
jes ellátásra vállalom.
Nagy József, a careii
(nagykarolyi) orth. izr.
isk. igazgatója.

Beamtin oder
Beamter,
der deutschen und
ungarischen Spra-
che und Steno-
graphie in beiden
Sprachen vollkommen
mächtig, zum
ehesten Eintritt
von erstangiger
Firma in Cluj ge-
sucht. - Kenntnis
der rumänischen
Sprache Vorzug.
Offerte unter „Ab-
solut tüchtig, an
dieses Blatt

Zsidó uriháznál két
urideány, esetleg isko-
lásoknak lakást és el-
látást kaphat. Hosszu-
utca 30. Jobbra az ud-
varban. 996

Iskolásoknak vagy
hivatalnokoknak ur-
családnál, fűrdőszoba
és zongorahasználat-
tal teljes ellátást kap-
hatnak. - Székelyné
Wes-elényi-ut 22.

Klubhelyiségnek
megfelelő nagyobb és
lehetőleg elegáns lak-
ást keres az E. Zs.
N. Sz. clujii helyicsop-
ortja lehetőleg októ-
ber elejére. Megkere-
sések dr. Kohn Hilei
elnök címére intézen-
dők Malom-ucca 10.

Tanuló urideány teljes
ellátást kaphat zsidó
urideányánál, zongora,
fűrdőszoba, Petőfi-utca
3, 1. 6 ajtó.

Gyermekkecsesi
es játékaru gyár
azonnal szállít a
legolcsóbban gyer-
mekkecsit, gyer-
mekbiciklit és haj-
tánykat **Matta**
János Oradea,
Str. Anonima No 3.

Prima referenciával
rendekező, mérlegké-
pes auctori áit köny-
velő, kiváló magyar
és német levelező,
több évtizedes gyári
és nagyker eskedelmi
gyak rlatial, abszol
önálló, perfect munka-
erő állást keres. Aján-
latokat továbbít Blum
Zsigmond, - Oradea,
Str. Rimancu 4.

Svábhogarakat

muszkákat bizto-
san kirtja **Svabol-**
porral. Hivatalos
bizonyítvánnyal ga-
rantáltan méreg-
mentes. Embernek,
háziállatnak telje-
sen ártalmatlan. -
Egy csomag ele-
gendő teljes kirtás-
hoz. Utánvéttel 55
leiert szállítjuk. -
Viszonteladókna
kaphat. **Mythos**
Vegyí-művek
Rt. Brazov.
Telefon 4-32.

Tisztviselő est
órakban német nyelv
tanítását vagy német-
magyar gépirási mun-
kát vállalna.

Zongora kiténő ál-
lapotban levő, hely-
szuke mi ti, azon-
nal-eladó. Muzem-
u. 4, ajtó 2.

Gyges, perfect magyar
román gépirőn azo-
naira állást keres sze-
ré y fizetéssel. Cim a
kiadóban.

Megnyit
BLANARIA VIENEZA
Bécsi Szőrmésruház
Andrei
Fărcaș
Cluj, Piata
Unirii 33. sz.

REUBENI, a zsidók fejedelme

Írta: Max Brod

Minden gond, minden megfontolás vaskalapáscsokkal úti újból a Reubeni fejét.

„Egy szót se fogsz elárulni mindabból, amit itt kitalál” — rival rá a folyton vigyorgó háziúr, — aki világot sem komolyodna el a betegágy láttára sem.

„Persze, hogy nem, — de meg kell gondolni...”

„Adj neki egy aranyat” — kiált a szász tanítványára.

Aldyka tenyerén mérlegelgeti az aranyat. „Vetem egy új zárat lenn az ajtóra”.

„Adj neki még kettőt”.

Sikamló mozgással, mint egy kigyó, tűnik el az udvari férfi, nem is lehet látni, hogy az ajtót nyitja. Mindenütt talál egy részt, ahol kisiklik.

Ilyen undorító dolgokkal kell foglalkoznom — mindig újból kijut nekem — ez pedig tisztán halálba álmodja magát, nem is törődve azzal, hogy mi történik körülötte. Egy nagy felindulásban feládozni életünket, önként menni a máglyára — lehet-e ennél többet elérni! És nem magyszerűbb érzés-e, mint az a sok kín és bepiszkítás, amelyből már nem tudok kivetelő utat találni?

A beteg felsőhajt, az olajlámpa fénye reszket.

Senki sem ad feleletet ennek az éjszakanak a kérdéseire.

17.

Alig lehetett remélni, hogy Molcho felgyógyul.

De a csoda megtörtént.

Reubeni kívánságára a tanítványok meglátogatták.

Nem nagyon kellett parancsolni. Maguktól is szívesen mentek. Molcho tettét úgy látták, hogy az Isten nevét dicsőítette vele, uruk dicsőségére volt az és Jákob házának tisztelére, melyet napról napra erősebb falak vesznek körül.

Maga Reubeni nem ment többet oda. Fontosabb dolga volt. Megérdemelte-e az az ifju marannus, hogy rá gondoljon? Azonkívül az udvar is elfoglalta. Kétszer, sőt háromszor hetenként kellett Reubeninek átlóvagonnia Almeirimbe, — emlékiratát megtanácskozták az udvari urak s most újabb felvilágosításokat kértek tőle. Reubeninek újból tanukat kellett állítani, hogy nem engedte, hogy a marannusok a kezét csokolják. Azonkívül nehezelt a király azért is, hogy mialatt élkezik, tanítványai állva veszik körül, holott ez is az ő királyi előjoga. Reubeni egy arandrítás nélkül megígérte, hogy el fogja tiltani ezeket a királyi ceremóniákat.

Buzgóbban látott munkájához, mint valaha, csak időnként fogta el a kétség ügyei kinos volta közepette, hogy nem lenne-e jobb mindentől a fáradtságtól megkímélve nyugodtan, mint Molcho — és mellette ülte — saját egészségét és a saját sepleltlen tisztaságát is megszerezni... Ez a kétség azonban úgy suhant el mellette, mint pillanatnyi szorongás. Reubeni elutasította magától ezt a gonosz kísértést. Igen, rögtön rá érthetetlen volt előtte, hogy hogyan támadhatott ilyen gyengítő gondolata. Az ő útja egyenes volt és minden lépés, amely letért erről az útról: árulás volt az évek óta épített megfontolások ellen.

Egy napon a tanítványok Molcho belsőséges kérését tolmácsolták: A mester is látogasson el egyszer hozzá.

„Nem, — Tul sok a munkám”.

Egy más alkalommal, amikor már nagyon toladódnak lettek és hirül adták, hogy Molcho a mesternek egy isteni arcáról akar beszélni, mely megjelenik neki álmában, eltiltotta nekik, hogy Molcho nevét előtte emlegessék.

Mikor azok magára hagyták, gondolkodni kezdett: Talán félek tőle?

Különös, az aktust követő éjszaka óta nem is látta az ifjút, nem is gondolt rá tulságos sokat, mondogatta, nem is volt hozzá ideje, — és mégis azóta valami új

költözött az életébe, valami számára fel-foghatalan. Arcába nézni ennek a kísértetnek! Dacosan emelkedett fel iróasztalától, melyre századszor rajzolta a Calicutba és a zsidó Chabor birodalom felé vezető utat, — „nyolc portugál hajó jelenik meg a Vörös tengeren, zsidó vitézekkel tele” — ezt a mondatot, vágyainak magvát, hangosan mormolta maga elé. Ennek a mondatnak a csengése mindig újból elragadtatta, volt benne valami végleges, valami határozott, egy olyan józanság, melyet mámorítóbbnak és virulóbbnak érzett e világ és a tulvilág minden kábulatánál.

Nem, csak semmi félelem!

A ház egy kert közepén feküdt, magas falaktól körülvéve. A vaskopogató tompa hangot hallatott. Csak többszörös kopogtatás után fordult meg a kulcs zárában és megjelent Aldyka néger-arca, máris hunyorgatva és foghelyeit mutogatva: „Más kopogtatási jel volt megbeszélve”.

Reubeni felelet nélkül ment az öreg mellett, aki nagy, szinte a plafonig érő léptekkel haladt, amelyeket ő alig tudott elviselni.

A kert most a fehér őszi délutáni nap fényében elszomorító képet mutatott. A nemes gesztenyefák lombkoronái alatt gaz, burján, fűvel benőtt gyalogösvény. A ház maga is öreg, rozoga. Belsejében folyosók, ajtók, sötét faliszőnyegek, kis lépcsők, amelyek elcsavarodtak a fölépcsőről — kiismerhetetlen zavarosság mindenütt. Reubeni a vezető nélkül el sem igazodott volna. Most az egyik ajtófüggöny mögül kihallatszott Molcho hangja. Aldyka be akart lépni, de Reubeni visszatartotta.

Majd egy kézmozdulattal elbocsájtotta őt. Ő maga megállt és hallgatódzott.

Ez a szép hang, erős és világos. Az ifju Molcho mesélt a tanítványoknak kora ifjuságáról, vadászatokról, melyeken résztvett, szellemi kalandokról, amire rangjának szokásai csábították, egy kereszties háborúról a mörök ellen Afrikában. Mindenről hallható megvetés hangján beszélt. Semmi sem volt ott jó a másikonál, ami első pillantásra a fénynek látszott, amögött puszulás, hamis tanok ostobasága, örök sötétség lakozott.

Reubeni megjédt! Milyen könnyedén vetett le magáról ez a fiu mindent, egy életet, amely nehezen érthető, veszélyes és mégis igazi életnek egy érdemes magját rejtette magában. „Jafét szépsége lakozék Sém sátoráiban”. Molcho, a fiu azonban, aki kezdetlől fogva ebben a szépségben és erőben lakott, úgy futott tőle, mint az eszeveszett — egész mást kívánt, megtisztulást, vezeklést, amelyről most remegő hangon tett vallomást a tanítványoknak — a „szeretet idejéről” beszélt, amikor „megszünnék a holdnak napjai, melyek jó és rossz között váltakoztak”. Csak akkor fogunk mi erőre kapni, ha a szent király palotájában álunk majd, közöttünk a tan életfájának hetven arca lesz a kötelek. Így alkotunk majd egy hatalmas falat, egy rendíthetetlen sziklát a romokban heverő város körül. És ezekben az időkben a vezeklés idején a felkent király népének királya lesz. Minden világok halottai feltámadnak. Este is nappal lesz. Nem lesz több sátn és nem lesz több szerencsétlenség”.

Ugy hangzott ez, mint nyílt lázadás Reubeni meggondolt politikai munkája ellen, amelynek helyébe most a csodavárás, oktan rajongás akar lépni!

Reubeni felszakította a függönyt, belépett.

Tanítványai mindnyájan ott ültek az ifju marannus körül, milyen elragadtással is hallgatták! Egyik-másik archól jámbor apjának arcát látta előpillantani Dávid — Molcho pedig közöttük, szépen, fiatalon, virulón és mégis nyugodt vídamság fényében, amelyet olyan jól ismert Dávid az apjánál s amelyet sohasem szivelt benne, — már élete első napjaitól kezdve, amelyekre csak vissza fu-

Fordította: dr. Hamburgné P. é. n.

dott emlékezni — csodálatraméltó és el-lenszavnes egyszerre.

Elidegeníti talán tőle a növendékert? „A népek erkölcsi” — mondta köszönés nélkül belépve, mint a tanító, aki meg nem engedett játékon fogja rajta a gyermekeket — „korántsem olyan megvetni valók, mint ahogy itt vázolták őket. Javunkra válna, ha tanulnánk tőlük egyet-mást és ezeknek a népeknek a bátorságával erősítnék gyenge szíveinket”.

Néma csend lett!

Csak Eliahu mert megszólalni egy idő múlva. Eddig a leghűségesebb volt mindnyájuk között. — Molcho megjelenése óta nyugtalan, szegénylős, csökönyös. „Az áldás szavai szerint azonban azt mondjuk — dicsértessék az Örökkévaló, aki nem alkotott bennünket a többi népek képmására”.

Reubeni nem válaszolt. Csak Molcho nézte, aki egy szót sem szólt. Az ifju arca most újból visszanyerte egészséges színet: homloka felhőtlenül tiszta volt, arca erőteljes napbarnított, de a még teljes erejéhez nem jutott test úgy látszik, nem tudta elviselni a szörnyű izgalmat, — most először találkozott világos eszénél a Mesterrel, mióta zsidó volt és amióta testvéri bizalomra tarthatott számot, — és ekkor szeméből emészto szeretet tűze tört elő, míg melle erőtlennül fulladozott és néma ujjongásban tört ki. Szó sem volt lázadásról. Ebből az archól ellenállás nélküli föltátn elismerés ragyogott. Reubeni közelebb lépett, szinte kíváncsiságból. Ez volt-e az ellenség, akitől ő annyira félt, — akit eleinte árulónak, később pedig csábítóknak, besugónak tartott, de mindig egyforma határozottsággal igekezett őt távollatani magától? Molcho megragadta és megcsókolta a kezét. Végül megszólalt, könnyek között: „A felkent király köztünk van, szász Dávid Reubeni a neve!”

Erre legkevésbé Reubeni volt elkészülve. Hiszen épen az előbb minősítette lázadásnak azt, amit Molcho a növendékeinek mondott. És most — úgy fordultak-e a szavak, hogy a Messiás üdvözléte lett belőlük, — mint egykor Rómában, amikor felhámasztotta a leányt, — mint egykor a toronyban, a prágai zsidókapunál.

A felelet, amelyet adnia kellett volna: Te mondád, — nem tudta elhagyni ajkait.

Tul gyors volt az átmenet. Még nem fogta fel teljesen, egyre csak Molcho nézte, aki hasonló felindulásban, le nem vette róla a szemét.

Nos, beszélj — ezt mondogta Molcho tekintete.

Nos, beszélj, — mondta Reubeni tekintete is.

Molcho engedelmességet, félelemmel lehunyván szeméit: „Azt álmodtam, hogy ugyanaz az aggastyán ragyogó ruhákban és egy mérleggel a kezében újból hozzáam lépett. És az égből egy hang hallatszott: „Ez a te urad, Dávid Reubeni lelkének az alakja” és ekkor az aggastyán is szólásra nyitotta száját és így szólt hozzám: „En vagyok a te apád és te vagy az én fiam, akiben nekem kedvem telik”.

Molcho gyanútlanul beszélt. Nem sejtette, milyen édes érzéseket keltenek szavai a gyermektelen férfi szívében. Harmincegy éves volt most Reubeni, — szíve üres volt, csak a nagy terv élt már benne, egyéb semmi. És most ez a váratlan szerencse hozzá: Ifjuság szegő dött hozzá, szolgálattá adta magát, belőle kiindul szikrák ifju vérbe hullnak és sonnan szikráznak tovább!

Hiszen hasonló szavakkal jelent meg Molcho először is nála. Akkor azonban zavarosnak találta őket. Most jól estek neki. Komoly, mint az apám, nagy és tiszta, — és mégis a fiam, az én fiatal tüzös utódom! Hát akkor én csak rövid időre szakítottam meg a láncot, — az én bűnimmel, — és arra vagyok hivatva hogy az apa fényét teljes szépségében át-

Szereti-e

a gyermekét?

akkor Siposnál vegyen neki harisnyát, kötött mellényt és az egész iskola-idényre megszabadult a gondjaitól.

Szereti-e

saját magát?

akkor Siposnál vegyen magának és hozzátartozóinak harisnyát, kötött-mellényt, pulóvert, keztyűt, uri és női divat cikkeket, cipőket, szalagot, fehérneműt, alsó-tricouru és a tot és mindentéle rövidárut.

Videkről levélleg is rendelhet. Meg nem felelőért a pénzt is visszaadja

SIPOS - CLUJ

Cal. R. Ferdinand 8. sz. — Telefon 7-20

ruházam ő rá, aki belőlem nőtt ki.

Ugy érezte, hogy most elérkezett egy ponthoz, ahol nem tudja többé visszatartani jó érzéseit. Előtortek és kényszerítettek, hogy ráboruljon a beteg ágyára...

Átléphetem végre szellemi fiamat — megtehetem — itt van a napja!

Es Molcho sutogta: „Ép úgy, mint álomban — száj szájon és szem a szemben!”

„Mi ketten” — szakította meg a szász a csendet — „mi ketten fogunk ezenul vezetni benneteket és összegyűjtjük a szétszórtakat a világ négy sarkáról”.

„A felkent király vezet, im, engedelmeskedem” — mondogta Molcho olyan hal-kan, mintha már ez a vallomás is egy meg nem engedett ellenmondás volna.

Ennek a hangnak szép odaadásában Reubeni édes, zavaró fűszert érzett. Így van ez rendjén, mormogott boldogan, jól van így, engedelmes, jó fiam, — te nem vagy dacos és engedetlen, mint én voltam apámmal szemben, — kedves fiam, te, aki kibékítisz engem sirban fekvő apámmal!...

A tisztelet, amelyet az ifju mutatott vele szemben, nem ejtette tulzásba. Ez a tisztelet (így intézte el) csak méltó formát keresett magának arra, hogy hogyan osztozkodjanak a vezérségen. Jó és könyörü érzés, hogy szerel engem — az utódom és fiam — mert én kezíttem a művet és sokat fáradoztam vele — most pedig ő fogja befejezni, magasan az én fejem fölött. Milyen természetes és dicsőretreméltó, hogy nincs veszekedés, sem erőszakos hatalmi harc, mert békésen felváltjuk egymást. Teljes szívből üdvözölöm őt, az erővel teli ifjút, én már ugyanis belefáradtam. Önként lemondani, vidám szívvel lépni vissza és még látni, hogy a fiu elfoglalja helyét a munka zenében — csendben letenni a terhet, — milyen remény tárukt fel előtte egyszerre!

(Folyt. köv.)

Figyelmeztelek

Vannak utánzatok, melyek a kávédarálás Valódi Franck-hoz külsőleg a megtevésétség hasonlítanak, minőségük azonban meg sem közelíti a Valódi Franck-ot. Illyen utánzatok ellen úgy védekezhetünk, ha kizárólag

Valódi Franck
a kávédarálóval

HEINRICH FRANCK SOHNE S&B BUKURESTI-BRASOV